

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

A tehetséggondozó foglalkozások megvalósítására a Kemecsei Arany János Általános Iskola és AMI épületében került sor, tanórán kívül, délutánonként, így a szülőknek nem kellett sehová elhordani gyermekeiket a tehetséggondozás érdekében. Az eszközök és anyagok biztosítottak voltak, a foglalkozások mindegyike háborítatlan helységben, nyugodt, elfogadó alkotó légkörben valósult meg. A gyerekek minden alkalommal egy kis üdítőt, csokoládét, gyümölcsöt, rágcsálnivalót kaptak, melynek külön örültek, hiszen sokuknak nem gyakran jut ilyen otthon.

Tevékenységeink:

Tehetségazonosítás

A tevékenység célcsoportjaként szereplő tehetségígéretes kiválasztása kézműves foglalkozás, rajzolás, festés, meseillusztráció készítés keretében történt. A gyermekeket tanító pedagógus, illetve rajz szaktanár bevonása segítségünkre volt a tehetségek kiválasztásában, illetve abban, hogy a megfigyelés és azonosítás szempontjai szakszerűek és helytállóak legyenek. A tehetségazonosításban részt vett 30 tanuló mindegyike visszajelzést kapott unkájáról, a kiválasztott tanulók számára pedig bemutatásra került a program célja és részletes, alkalmakra bontott feladatai, lehetőségei a tanulók és szüleik szemszögéből.

A 30 tanulóból kiválasztott 15 tanuló örömmel fogadta a lehetőséget a tehetséggondozó programban való részvételre.

Bemutatkozás, ismerkedés

A program kezdetén tájékoztattuk a tanulók szüleit a program tartalmáról, az első foglalkozásra maguk hozhatták gyermekeiket. Az eszközökkel való ismerkedés, a csoportmunka lehetőségei és a közös szabályok kialakítása és megbeszélése az első alkalom feladata volt. A csoportban nehezen dolgozó, a szocializációs folyamatban elakadt tanulók, akik az érzelemszabályozás gátjával küzdenek, nehezen fogadják el a csoportmunka szabályait, melyek nélkül azonban hatékony és eredményes tevékenység aligha kivitelezhető. A közösen hozott szabályok és

PEDIFLÓR NONPROFIT KFT.

keretek azonban könnyebben elfogadhatók és betarthatók számukra. A foglalkozások lehetőségei, a foglalkozást vezető szakember szándékai, az iskolai órától és foglalkozásoktól eltérő tartalom és hangulat minden tanuló számára kecsegtető lehetőségnek tűnt már az első alkalommal, türelmetlenül várták a soron következő alkalmakat és lehetőségeket.

Tényleges kézműves foglalkozások

A megvalósult kézműves foglalkozásokon változatos eszköz-, és anyaghasználat mellett állandó és maradandó értékteremtés volt a célunk, melyen keresztül a tehetség kibontakoztatása, az állandó visszacsatolás, értékelés, elismerés mentén az önértékelés erősítése volt a cél. A csoportban folyó munka a szociális tanulás színtere volt, melyben egymás tevékenységének segítése és az eredményesség méltánylása mellett, lehetőség nyílt egymás megismerésére, a kulturális és szociális hátrányok okozta különbségek kiegyenlítésére, az egymástól való tanulás lehetőségének kiaknázására is.

Az iskolai keretek, és nagy osztálylétszámok mellett túlszabályozott, és időnként „túlingerelt” gyermekek/tanulók számára felüdülés és nyugalom volt a kiscsoportos foglalkozáson való részvétel, ahol előre megbeszélte tematika mentén ugyan, de kötetlen tevékenység valósulhatott meg differenciált feladatadással, egyéniesített megsegítéssel. A tevékenységek során számos anyaggal való találkozás révén az anyagok természetének, a megmunkálásuk eltérő módjának ismerete fontos eleme volt a folyamatnak. A kézügyesség erősítése, a manuális képességek, kinezetikus érzékelés fejlesztése mellett a mozgásos apraxiák leküzdése fontos hozadéka a projektnek. Az eszközök megfelelő, balesetveszélyt elkerülő használata, illetve a rendeltetésszerű felhasználás fontos ismeretnek bizonyult. Az alkotások kiválasztása és a tevékenységek összeállítása tekintetében igazodtunk az évszakok hangulatához, az ünnepek jellegéhez mind a szín, mind az anyaghasználat, mind a tárgyak, produktumok kiválasztása tekintetében. A háttér információk átadása és közös átbeszélése révén fejlődött a tanulók idői orientációja, a népi kultúrát és hagyományokat érintő tudása, az értékrendjük és az esztétikai érzék, ízlés tekintetében is remélhetőleg előrelépés történt, de a szándék mindenképp kifejezett volt ebben a tekintetben is. Az egyes foglalkozások felépítésében törekedtünk a biztonságot nyújtó állandóságára. A ráhangolódást és felvezetést mindig egy szabad beszélgetés, beszélgető kör előzte meg, ahol lehetőséget adtunk a szabad gondolatközlésre, mely nem csupán a ráhangolódás eszköze volt, hanem a ventiláció lehetősége is. A gyermekek sok gonddal, frusztrációval és nem kevesebb feszültséggel terhelve érkeztek a foglalkozásra, melyek kívül

PEDIFLÓR NONPROFIT KFT.

hagyása nélkül kötetlen, oldott hangulatú foglalkozás aligha valósulhat meg. A beszélgető kör másik fontos célja és küldetése az egymásra figyelés, az őszinte érdeklődés és biztonságot adó elfogadás légkörének kialakítása. A foglalkozás tárgyának megbeszélése kapcsán minden tanulónak lehetősége volt az azzal kapcsolatos ismereteit elmondani, az érzéseit megfogalmazni. A kulturális/művészeti orientálás, az érték felismerése és védelme fontos célunk volt. A munkafolyamat tervezése során igyekeztünk aktívan bevonni a tanulókat, véleményük, kérésük és javaslatuk fontos aspektusként szerepelt a tervező munka során. A munkafázisok felvázolása tekintetében lassú, apró részletekre bontott folyamatszabályozásra törekedtünk, tekintettel a megértési nehézségekre, valamint a munkamemória korlátozott működésére. A kreatív tevékenység és önálló munkavégzés, a szabad alkotás öröme azonban nem korlátozódott abszolút szabályozott tevékenységekre, személyre szólóan tervezett megsegítést alkalmaztunk. Az egyéni megsegítés szóban, konkrét tevékenységben, illetve egymás megsegítése által valósult meg. Az elkészített munkadarabok értékelése kapcsán lehetőség nyílt a reális önértékelés kialakítására, egymás elfogadásának, értékeinek méltánylására, az eltérő (életkorhoz, nemhez igazodó), de az esztétikai igényességhez közelítő értékrend mentén történő megítélésre. A csoport tagjai megtapasztalták az egymásnak nyújtott segítség örömét, a segítség kérésének módját és lehetőségét, valamint a társak elismerésének személyiségépítő hatását. Érzelmi intelligenciájuk, valamint a szociális érzékenységük erősödött, a csoportért és egymásért való felelősségvállalásuk megalapozódott.

A szülők gyermekeikkel kapcsolatban kapott visszajelzéseikkel nem igazán tudtak mit kezdeni, szokatlan volt számukra a pozitív megerősítés. A gyermekek foglalkozásainkról szóló otthoni beszámolóit bizonytalanul, kétkedve fogadták, de elismerésüket és köszönetüket fejezték ki a lehetőségek tekintetében.

Záró rendezvény, kiállítás

A program zárásaként az abban részt vett gyermekek/tanulók, szüleik, partnerek számára összegzésre került a tevékenység célja, tartalma, és eredménye. Az elkészült munkadarabok bemutatására részben eredetiben, részben fényképeken reprezentálva került sor, valamint bemutatásra került néhány foglalkozást megörökítő fénykép bemutatása is. A gyermekek leplezetlen örömeiket fejezték ki a részvétel lehetőségéért, illetve kérésüket fogalmazták meg a folytatást illetően. A szülők örömmel vették a részvételi lehetőséget, és gyermekükkel való kapcsolatuk sajátos aspektusát élhették meg a megerősítés és elismerés hatására.

PEDIFLÓR NONPROFIT KFT.

Eredmények

A tevékenységek révén a sajátos nevelési igényű tanulók tehetséggondozása által megvalósult célok az alábbiak:

- kreativitásuk fejlődött
- nyitottságuk, alkotókedvük szemmel láthatóan gyarapodott
- kézügyességük, finommotorikájuk finomodott
- vizuális észlelésük pontosabbá vált, differenciálásuk alakult
- esztétikai értékeik, értékítéletük fejlődött
- a népi kultúra tekintetében ismereteket szereztek, hagyományokat ismertek meg
- idői orientációjuk fejlődött
- közösség iránti felelősségvállalásuk javult
- csoportban való munkára alkalmasabbá váltak
- a családhoz való tartozás mélyült, családi hagyományok teremtődtek
- érzelmi intelligenciájuk fejlődött
- szociális érzékenységük finomodott
- inklúziójuk tekintetében jelentős előrelépés történt.

A létrehozott alkotások összegyűjtése a tevékenység végeztével történő számvetés fontos tapasztalatává vált mind a résztvevő gyermekeknek, mind szüleiknek. Az együtt dolgozás és alkotás öröme, a közös munkák létrehozása, az együttműködés megélése tekintetében rengeteg pozitív visszajelzés érkezett a tanulók és szüleik részéről. A pedagógusok is elismerően számoltak be a tanulók lelkesedéséről, a pozitív megerősítés hatására elmozdult önértékelésükről, annak hatásáról az iskolai tevékenységeikben.